

सभाध्यक्ष ज्यू तथा यस सम्मानित गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु

- १) नेपालको संविधान जारी भएपछि मुलुक संघीयता कार्यन्वयनको चरणमा आई पुग्दा सुनकोशी गाउँपालिकाको विकास तथा सुनकोशी गाउँपालिकाबासीको सुख समृद्धि र सुन्दर भविष्यका लागि यस गरिमामय सभामा **संस्कृती, पर्यटन, कृषि र पूर्वाधार ! समावेशी सुनकोशी समृद्धिको आधार** भन्ने मुल लक्ष्य एवं दिर्घकालिन सोच लिएर आ.व. २०७८/०७९ का लागि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम कार्यन्वयनका लागि आ.व. २०७८/०७९ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।
- २) नेपालको राजनैतिक इतिहासमा प्रजातन्त्र एवं लोकतन्त्र प्राप्तिकालागि भएका विभिन्न क्रान्ति एवं संघर्षको स्मरण गर्दै लोककल्याणकारी राज्यसत्ता प्राप्तिकालागि साहदात प्राप्त गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति सम्पूर्ण सुनकोशी गाउँपालिकाकोतर्फबाट भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहान्छु ।
- ३) वि.सं. २०७८ साल जेठ १५ गतेका दिन नेपालको अर्थमन्त्रीबाट आ.व. २०७८/०७९ का लागि वार्षिक बजेट प्रस्तुत भई सबै स्थानीय तहहरुमा सर्सत, निसर्त तथा अन्य शीर्षकहरुमा बजेट विनियोजन भई सकेको छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट पनि स्थानिय तहलाई प्राप्त हुने अनुमानित बजेटको आधारमा संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट यस सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक आय तथा मौजुदा अनुमानित बजेट रकमका आधारमा गाउँपालिकाबाट पारित गरेर आ.व. २०७८/०७९ को यो बजेट तयार भएको छ ।

नेपालको संविधान जारीभए सँगै लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, बहुलबाद, सामाजिक न्याय सहितको समानुपातिक, समावेशी, प्रतिनिधिमुलक व्यवस्था, मौलिक अधिकार, नागरिक स्वतन्त्रता, धर्म निरपेक्षता जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु संस्थागत भएका छन् । संविधानले अंगिकार गरेको विविधता विचको एकता सामाजिक सास्कृतिक ऐक्यबद्धताले नेपालीको स्वाभिमानलाई उच्च बनाई रहदा **१४३.७५** वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा अवस्थित १० वटा वडामा विभाजित करिब अठार /उन्नाईस हजार जनसंख्या बसोबास गर्ने यस सुनकोशी गाउँपालिकामा सबै प्रकारका भेदभाव अन्त्य गरी आर्थिक समृद्धि, समानता र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्दै यहाँको चौतर्फी विकास गर्ने आधार शिला खडा भई रहेको छ ।

आन्तरिक आयमा आजको दिन सम्मको प्रगतिलाई हेर्दा करिब ५५% राजस्व प्राप्त भई सकेको छ भने यस आ.व. को अन्त्य सम्ममा करिब ८०% पुग्ने अनुमान गरिएको छ ।

कार्यप्रगतीको दृष्टिकोणले आजको दिन सम्म आई पुग्दा करिब ६०% कार्यक्रम सम्पन्न भई सकेका छन् भने यस आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा कोभिड १९ को बावजुत पनि करिब ९५% हाम्रा कार्यक्रम तथा योजनाहरु सम्पन्न हुन सक्ने विस्वास लिईएको छ ।

आगामि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ का लागि योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ अनुरूप रहि केन्द्र तथा प्रदेश र यस सुनकोशी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम लाई आधार मानेर निम्न पक्षलाई केन्द्रित गरी यो बजेट तयार पारेको व्यहोरा अवगत गराउन चाहान्छु ।

- दीर्घकालीन सोच एवम् लक्ष्य प्राप्त हुने दिशामा आगाडि बढ्न सकिने ।
- आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा योगदान पुग्ने ।
- जनताको जीवनस्तर, रोजगारी र आम्दानी बढ्ने ।
- स्थानीय बासिन्दाहरुको जनसहभागिता जुट्ने ।
- तुलनात्मक रुपमा लागत कम लाग्ने ।
- स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने ।
- महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभ पुग्ने ।
- लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने ।
- दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्ती तर्फ क्रियाशिल रहने ।
- दिगो वातावरणीय संरक्षण तथा संबर्द्धन हुने ।
- भाषिक तथा सांस्कृतिक पक्षको जगेर्ना हुने ।
- सामाजिक सद्भाव तथा एकाता अभिवृद्धि गर्ने आदि कार्यक्रमहरुलाई लक्षित गरी योजना तर्जुमा गरिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहान्छु ।

सभाध्यक्ष महेदय

आगामि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ का लागि प्रस्तुत यो बजेटले यस सुनकोशी गाउँपालिकाको एक वर्षको विकास निर्माणलाई मात्र नसमेटेर आगामि वर्षहरुमा

गरिने चौतर्फी विकास निर्माणका कार्यहरु गर्न समेत आधार खडा हुने छ भन्ने विस्वासका साथ यो बजेट तयार पारिएको छ ।

६) क्षेत्रगतरूपमा यस बजेटले निम्न पक्षलाई प्राथमिकता दिएको छ ।

➤ आर्थिक विकास तर्फ :-

- कृषिको आधुनिकिकरण गरी कृषिमा रोजगारी र आय आर्जनको अवसर सिर्जना गर्न
- स्थानीय कच्चा पदार्थ स्थानीय सिप प्रवर्द्धन गरी कृषि, उद्योग, वाणिज्य, पर्यटन, सहकारी र वित्तीय क्षेत्रको विकास गर्न ।
- कृषि पशुपालन, नगदेवाली लगायतका कार्यक्रमहरु माफत रोजगारिको सिर्जना गर्न ।

➤ सामाजिक विकास तर्फ :-

- शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सस्कृती, खेलकुद तथा मनोरञ्जन, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धी कार्यहरु सञ्चालन गर्न ।

➤ पुर्वाधार विकास तर्फ

- गाउँपालिकाको अधिकांश जनताको भावना लाई कदर गर्न विधुतिकरण कार्यक्रम अगाडि वढाउने ।
- स्थानीय सडक, पुल तथा भोलुङ्गे पुल, सिंचाई भवन तथा सहरी विकास उर्जा, सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको दिगो विकास गर्न ।

●

➤ वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ :-

- वन तथा भु-संरक्षण वातावरण संरक्षण तथा व्यवस्थापन जल प्रकोप नियन्त्रण प्राकृतिक प्रकोप विपद् व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न ।

➤ सस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन :-

- सस्थागत विकास तथा सार्वजानिक सेवा प्रवाह चुस्त एवं जनमुखि गराउनका साथै शान्ति सुरक्षा अमन चयन एवं सुशासन प्रवर्द्धन गर्नका साथै चौतर्फी विकास निर्माणका लागि यो बजेट सहयोगि बन्नेछ, भन्ने विस्वास लिईएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय, सभाका सदस्य ज्युहरु,

अव म गत आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को यथार्थ आय र व्यय ,चालु आ.व २०७७/२०७८ को संशोधित आय र व्ययको अनुमान तथा आगामि आ.व २०७८/२०७९ को अनुमानित आम्दानी र खर्चको विवरण यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा आय तर्फ ४४ करोड २२ लाख ८ हजार ९९ रुपैयाँ र खर्च तर्फ ४१ करोड ३४ लाख २० हजार ६ सय ५५ रुपैयाँ भएको थियो । चालु आ.व ०७७ /०७८ को संशोधित आय अनुमान ४८ करोड ८६ लाख ९३ हजार ८ सय ५८ रुपैयाँ १३ पैसा मध्य खर्च ४६ करोड ८६ लाख ९३ हजार ८ सय ५८ रुपैयाँ १३ पैसा को हाराहारीमा खर्च हुने अनुमान गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अव म आगामि आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को अनुमानित आय व्यय यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

आम्दानी तर्फ

क्र.स	वजेट (शिर्षक)	रकम	कैफियत
१	गाउँपालिकाको आन्तरिक आय	३० लाख	
२	नेपाल सरकारको वित्तिय समानिकरण अनुदान	८ करोड ७२ लाख	
३	नेपाल सरकार राजश्व वाँडफाड बाट प्राप्त आम्दानी	६ करोड ९१ लाख	
४	नेपाल सरकार शर्त अनुदान	२१ करोड १४ लाख ४ हजार	
५	प्रदेश सरकार वित्तिय समानिकरण अनुदान	४८ लाख ७२ हजार	
६	प्रदेश सवारी साधन कर वाँडफाड	३१ लाख २६ हजार ५ सय	
७	चलु आ.व बाट अल्या सने	२ करोड	
११	सामाजिक सुरक्षा	११ करोड	
	जम्मा	५० करोड ८७ लाख २ हजार ५ सय	

खर्च तर्फ

क्र.स	वजेट (शिर्षक)	रकम	कैफियत
१	ससर्त तर्फ	२१ करोड १४ लाख ४ हजार	
२	वडागत स्तरीय योजनाहरु	३ करोड	
३	चालु खर्च	५ करोड	
४	विपद् व्यवस्थापन	१ करोड	
५	समपुरक कोष	१ करोड	
६	अन्य योजनाहरु	१ करोड ५० लाख	
७	निजि शिक्षक -तलव भत्ता	५० लाख	
८	औषधि व्यवस्थापन	२० लाख	
९	सँस्कार, सम्मान, पुरस्कार तथा लक्षित वर्ग	५० लाख	
१०	अन्य आकषिक कोष	३० लाख	
११	गाउँपालिका विधुतिकरण	७ करोड	
१२	सामाजिक सुरक्षा तर्फ	११ करोड	
	जम्मा	५२ करोड १४ लाख ४ हजार	(घाटा बजेट १ करोड २७ लाख १ हजार ५ सय

४

माथि प्रस्तुत भएको घाटा बजेट नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, चालु आ.व.मा सञ्चित रहने रकम वाट व्यहोरिने छ । यसरी प्राप्त रकमवाट अपुग भएमा बजेट सार्वजनिकरण कार्यक्रममा संशोधन सहित सभा समक्ष पेश गरिने छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू तथा सम्मानित गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु, यस गरीमामय गाउँसभामा पेश गरिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को यो कार्यक्रम तथा बजेट यस गरिमामय सभाबाट आवश्यक छलफल गरी पारित गरी दिनु हुन यो बजेट सभा समक्ष पेश गरेको छु । यो बजेट वक्तव्य सँगै निम्न विद्येयक छलफलकालागि यस गरिमामय सभा समक्ष पेश गरेको छु ।

तपशिल,

१, विनियोजन विद्येयक २०७८,

२, आर्थिक विद्येयक २०७८,

अन्तमा : यो बजेट तयार गर्ने क्रममा साथ र सहयोग गर्नु हुने गाउँपालिकाका सदस्य ज्यूहरु कर्मचारी तथा कार्यपालिकाको सिंगो समुह प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै यो बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सदा भै सबैको सकारात्मक सहयोग हुनेछ, भन्ने विश्वास लिएको छु ।
पुन यहाँहरु सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

जय सुनकोशी ! जय सुनकोशीवासी !

प्रस्तुत गर्ने
गाउँ कार्यपालिकाको तर्फबाट
गाउँपालिकाका
उपाध्यक्ष
दुर्गा कुमारी तामाङ